

## Visiooniseminar 19.03.2021 kokkuvõte

### Visiooni puudutavad tähelepanekud

- Visioon markeerib olulised teemad nagu **majandus, areng, elukeskkond**.
- Visiooni fookus on suunatud **regiooni (transpordi)ühendustele** maailmaga ning regiooni kuulumisele **Soome lahe (majandus)arenduspiirkonda**, mis omakorda koondub kolme keskuse ümber – Helsingi, Tallinn ja St. Peterburg, neist viimase roll regioonis on tulenevalt rahvusvahelistest suhetest kõige raskemini prognoositav.
- Transpordiühenduste soovitud **tulevik** esitatud ajalises mõõtmes **ei tundu realistlik**.
- Visiooni **konkreetsus** jätab soovida ning vajab paremat avamist. Visiooni selgituses tuleks avada paremini seal kasutatavad mõisted nt. „majanduslikult hästi arenenud“
- Visioon jätab kajastamata **hariduslikud ja sotsiaalsed** arengusuunad.
- Visioonis pole välja toodud maakonna majandusarengu põhisuunda – **majandusse mitmekesistamist ja tööstuse kaasaegset arendust**
- Visioon ei kajasta **EL roheleppe temaatikat, kliimaneutraalsuse pürgimusi ja roheinnovatsiooni**, mis tooks kaasa hoopis uued arengud elukeskkonnas, uued õppimis- ja töövõimalused.

### Kliimaneutraalsus ja rohepööre

- Lähtuvalt EL Roheleppest tuleb kajastada visioonis **kliimaneutraalsuse** temaatikat, **rohepööret** ja nendega seotud **õiglast üleminekut**
- Rohepööre on maakonna jaoks tuleviku kontekstis põhiväljakutse ja põhivõimalus
- Rohepööret tuleb kajastada kui majandusmudelit, mitte kui kitsast valdkondlikku teemat
- Seni pole ettevõtete poolt riigile tasutud keskkonnatasud, mis oleks pidanud minema keskkonnanäringute leevendamiseks teed vajalikul määral tagasi leidnud.
- Visioonis võiks määratleda Ida-Virumaad **roheline majandusmudeli ja rohetehnoloogiate pilootpiirkonnana** vähemalt Eestis
- Rohevaldkonnas tuleks keskenduda **terviklike väärtusahelate** kirjeldamisele ja loomisele vs. pelgalt **ühiekordsed pilootprojektid**

### Rahvastikuprotsessid

- **Rahvastiku vähenemise** protsessi nähtavas tulevikus ei õnnestu ümber pöörata
- Tuleb keskenduda **väljarändeprotsesside pidurdamisele ja sisserände protsesside soodustamisele** rohkem kui konkreetsetele rahvaarvu näitajatele
- Positiivsete nihete saavutamiseks rahvastikuprotsessides tuleb tagada maakonnas **mitmekesisus nii majanduses kui elukeskkonnas ja selle teenustes** samuti **loodusliku keskkonna kvaliteedile ja keskkonnateadlikkusele**

### Majanduse areng

- Visioonis tuleks välja tuua **maakonna majanduse arengu fookus**, milles oleks piisavalt ambitsiooni.

- Fookus võiks kujuneda ümber **digitaalse (IKT), robotiseeritud, keskkonnasõbraliku, kliimaneutraalse** tööstuse ja logistika.
- Kaasaegse **targa** ja **rohelise** majandusmudeli jaoks on vajalik arenenud **teaduse, teadusarenduse ja hariduse** valdkonnad. Seda peavad toetama asjakohase **ümberõppe võimalused**.
- Maakonna majanduse arengu valdkonnas tuleks määratleda **regiooni eristumine**, mis võiks kas otse või kaudselt kõnetada investoreid
- Majandusvaldkonna (**ettevõtlus**) **potentsiaal** tuleb **digitaalselt** ja **rohevõtmes** realiseerida ka nn. „pehmetes“ eluvaldkondades nagu **turism, kultuur, haridus**
- Majandussuhted suure naabri Venemaaga on keerulised seoses Venemaa poolt kehtestatud **sanktsioonidega EL ekspordile** ning Vene ettevõtjatel investeringute maandamisel Ida-Virumaal seoses meie **pangandusest tulenevate piirangutega**.

### Inimareng

- Prognoositav areng Soome lahe kasvukolmnurgas toob eeldatavasti kaasa **elatusasemete ühtlustumise** vähemalt **Euroopa Liidu** territooriumil.
- **Kõrgtehnoloogiliste investeringutega** kaasneb **positiivne** mõju ka **inimarengule**.
- Inimarengu võtmeks on maakonnas **mitmekesiste ja kvaliteetsete haridusvõimaluste** tagamine, **elukeskkonna kvaliteet, kultuuriteenused**.
- **Keskkonnateadlikkus** ning **kliimasõbralik** käitumine muutuvad üha olulisemaks ka **inimarengu** aspektist.

### Elukeskkond

- **Kiired transpordiühendused** piirkonna lähimate keskustega ning maailmaga on elukeskkonna kvaliteedi poolest olulised. **Esmajärjekorras** vajalik **Tallinnaga**, perspektiivis vajalik **kiire ühendus** ka **St. Peterburiga**.
- Hinnatud elukeskkond peab kajastuma nii **esteetikas** kui ka elukondliku **kinnisvara hindades**.
- **Majanduslikud eeldused** kvaliteetse elukeskkonna jaoks on **jõukuse kasvatamine** maakonna elanike hulgas.
- Elukeskkonna kvaliteeti kasvatavad **head rekreatsioonialad** nii tiheasustusaladel kui ka nende ümber.
- Elukeskkonda kujundavad **elukeskkonna teenused**, eelkõige **kultuur, sport, vaba aeg**, mis peavad olema mitmekesised ja valikuid pakkuvad.
- **Laste haridusvõimalused** on sageli otsustavaks faktoriks lastevanemate pooltel **elukoha valikul**.

### Tervis

- Tervishoiu valdkonnas tuleb tagada **mitmekesiste tervisteenuste kättesaadavus** ning **kohapealsed haridusvõimlaused**